

Uit de pastorie – week 42 2024

Wat achter ons ligt

Voor de voorbereiding van de leerdienst over het 4^e gebod had ik veel tijd uitgetrokken, vooral om helder zicht te krijgen op de bijbels-theologische lijnen rond sabbat en zondag. Het begon al meteen bij een nauwkeurig onderzoek van Genesis 2:1-3: dat God 'rust', betekent in ieder geval niet dat Hij uitrustte, om op de 8^e dag weer verder te gaan met werken. De rust die hier bedoeld wordt, is de rust nadat je iets voltooid hebt, de rust van de voldaanheid. De schepping was zeer goed, geschikt om tot Zijn eer te schitteren, met de mens die als beeldrager van God geschikt en toegerust was om naar de wil van God te leven. Waar de schepping tot Gods bestemming komt en aan Zijn doel beantwoordt, daar heeft de Schepper er de voldoening van – het heeft voldaan aan Zijn doel. De sabbat herinnert ons dus aan ons levensdoel en geeft tegelijk de belofte dat wie aan Gods doel beantwoordde, het eeuwige leven heeft – de rust. In de zondeval zetten we er echter een radicale streep door: het leven is voor óns. Daarna heeft de Heere het volk Israël uitverkoren. Het kreeg Gods verbond en woorden, de roeping om (als een voorbeeld voor de andere volken) alsnog aan die oorspronkelijke roeping van de schepping te beantwoorden. De sabbat was van dat verbond het teken (Ex.31). De heiliging van het hele leven concentreert zich in de heiliging van de sabbat. De sabbat zet het hele leven in het licht van de toewijding aan de Heere. Maar in de profeten blijkt wel hoezeer Israël de hand heeft gelicht met de sabbat. En in het verlengde daarvan heeft Israël ook de andere dagen van de week ontheiligd door onrecht en afgoderij. Waar de sabbat verwaarloosd wordt, wordt het hele leven met God verwaarloosd – en andersom. De sabbat heeft dus een signaalfunctie.

Toen kwam Christus. Hij heeft als de 2^e Adam volkomen aan de wil van God beantwoord, was de mens zoals wij hadden moeten zijn. Toen Hij aan het kruis stierf voor de zonden van de wereld, riep Hij uit 'Het is volbracht' (hetzelfde Griekse werkwoord teleoo als in de Griekse vertaling van Genesis 2:1-2!). Op de sabbat rustte Hij in het graf. Op de eerste dag van de week stond Hij op uit de doden. Deze dag is door de kerk vanaf het allereerste moment gevierd als de dag waarop Hij voor ons het nieuwe leven verwierf, het leven door Zijn Geest. Door Zijn Geest en kracht worden ook wij opgewekt tot een nieuw leven, het leven waarin Hij ons herschept naar het beeld van Christus, en ons terugbrengt bij de oorspronkelijke bedoeling van ons leven. In Christus is de sabbat en zijn bedoeling vervuld. Wat de wet van de sabbat niet voor elkaar kreeg, namelijk dat wij God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf, dat wordt nu bewerkt door de Geest van Christus in een leven van bekering en wedergeboorte. En zo ontvangen wij door Christus het nieuwe leven en daarmee krijgen wij ook deel aan het eeuwige leven, de eeuwige rust (Hebr.4). Opvallend is daarom dat het Nieuwe Testament nauwelijks ingaat op de vragen wat je op sabbat of zondag wel of niet mag doen. De kernvraag die zowel zondag als sabbat ons stellen, is: dien je in je leven de Heere? En dan heeft ook de zondag die signaalfunctie.

Versloffing van de zondag is een veeg teken van de versloffing van het leven met de Heere. Een opwekking gaat daarentegen in de geschiedenis gepaard met een hernieuwde viering van de zondag als de dag des Heeren. Een discussie over wat op zondag wel en niet mag, is daarom niet zinloos, mits we al onze gedachten en meningen door het filter van Gods gebod laten gaan: of mijn zondagsbesteding getuigt van liefde tot God boven alles en tot de naaste als mijzelf – waarbij ik mijzelf leer verloochenen en vooral sterf aan de gedachte dat de zondag een dag voor mij is. De zondagsviering van de gemeente is zeker in deze tijd een belangrijk en zichtbaar signaal aan de wereld, waarmee ook de wereld herinnerd wordt aan haar oorspronkelijke roeping: te leven tot eer van haar Schepper en Koning!

Wat voor ons ligt

Komende zondag gaan ds. Ten Hove en ds. Molenaar in ons midden voor. Zelf ben ik op deze vrije zondag op pad. 's Morgens hoop ik een dienst in Krimpen aan den IJssel te leiden, voor de avonddienst word ik in Amersfoort verwacht. We bidden elkaar gezegende diensten toe.

Ten slotte

Een hartelijke groet uit de pastorie, ook van mijn vrouw,
Uw A.J.M.